SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 60. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 30, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1990 Ч. 60. РІК XCVII.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ НТШ У ЛЬВОВІ

Львів. — В дні 16-го і 17-го березня тут відбулася перша конференція, відновленого в жовтні минулого року Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка. Нині в НТШ, яке є поважною науковою установою та стимулюючим фактором розриву „патонівського шва" Академії наук УССР, нараховує 720 членів, які працюють в шести наукових секціях. У праці конференції взяли участь представники закордонних відділів НТШ на чолі з головою Всесвітньої Центральної Ради НТШ проф. д-ром Ярославом Падохом.

На конференції відбулися чотири сесії, під час яких було прочитано ряд важливих доповідей. Промовці відзначили, що українську науку нині потрібно виводити з глибоких загумінків на світові обрії. Для цього потрібна грунтовна реорганізація Академії Наук УССР. Цьому повинна сприяти Всесвітня Асоціація Україністів, до якої на правах почесного члена входить відновлене в Україні НТШ. Учасники конференції наголошували, що минулі 70 років потрібно назвати нашою найбільшою національною катастрофою. За умов нормального розвитку наша нація могла б нараховувати до 100 мільйонів населення.

Закордонні гості висловили надію, щоб час українського національного лихоліття назавжди минув, що центром української науки все ж таки стане Україна, а еміграційні наукові центри стануть амбасадорами української науки в країнах Заходу.

Львівські вчені підкреслювали, що нині дуже важливим завданням є праця над архівними матеріялами, їх впорядкуванням, праця над опрацюванням нових, змінених та доповнених словників і енциклопедій. 17-го березня, в рамках конференції НТШ, відбулося урочисте відкриття меморіяльної таблиці на будинку, в якому від 1882 до 1886 року був осідок НТШ (проспект Тараса Шевченка, 8). Відкриття таблиці згуртувало тисячі львів'ян.

Як повідомлялося на конференції, НТШ разом з Товариством Української Мови ім. Т. Шевченка робить старання, щоб на проспекті Т. Шевченка відкрити спеціальну книгарню „Українська книга". Учасники сесії, виступаючи під час відкриття меморіяльної дошки, запропонували спорудити у Львові пам'ятник академіко ві М. Грушевському.

ВИМАГАЮТЬ КАНАДСЬКИХ ЗАХОДІВ У СПРАВІ ЛИТВИ

Монтреаль (ОУПС). — Проголошення незалежности Литви викликало велике духовне піднесення не тільки серед екзильних литовців, але й в колах представників поневолених Москвою народів, в тому українців. Як один із екзильних політичних діячів у Канаді проф Яр. Рудницький із Монтреалю вислав меморандум прем'єр-міністрові Канади дост Б. Малруні, в якому рекомендує не тільки потвердження канадського дотепер рішного визнання Литви „де юре", але й повного визнання „де факто" Литовської Республіки.

Що більше, проф. Рудницький рекомендує віднову обопільних дипломатичних представників і акції в Москві, щоб впливати на уряд Горбачова в справі імплементації статті 72 советської конституції про вільний вихід складових республік із Союзу. „Це останнє — на думку проф. Рудницького — мало б свій вплив на свободолюбні течії серед інших народів, поневолених Москвою — лотишів, естонців, білорусів, українців, грузинів і т.п."

„Україна" пише про український Рим

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В тижневику „Україна" за 8-го лютого ч. 8, в постійній тепер рубриці „Діти Твої, Україно" появилася обширна і прикрашена численними кольоровими репродукціями із українських святинь Риму стаття пера Дмитра Степовика, голови Комісії для поширення української культури асоціації українознавства УССР. На п'ятьох сторінках великого формату „України" автор статті вичерпно звітує про усі скарби української культури, що існують в Римі та їхню історію, а на маргінесі того заторкує також ролю та вклад у ці культурні надбання провідників Української Католицької Церкви, хоча головного ініціятора сьогочасних надбань Патріярха Йосифа Сліпого зов сім не згадує.

Зате точно описує і „патріярший двір" і церкву свв. Сергія і Вакха, і цінні пам'ятки українського церковного мистецтва та бібліотечних скарбів в музеї на П'ятца Мадонна, а вже особливо собору св. Софії, в прикрашенні якого мозаїками дає велику заслугу мист цеві Святославові Гординському, і згадує праці мист кині Христини Дохват. Українські монаші чини із їхніми багатими бібліотеками, зокрема оо. Василіян, Український Католицький Університет, манастир „Студіон" — все це охоплює Д.

(Закінчення на стор. 3)

М. Захарка переобрано на голову Округи УНС в Перт Амбой

Перт Амбой, Н.Дж. — Дня 3-го березня 1990 року, Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Перт Амбой, Н.Дж., відбув річні Загальні збори.

М. Захарко

Засідання відбулося в залі церкви св. Михаїла, Мелвіл Н.Дж. У вислід цих нарад, до управи на 1990 рік увійшли: Михайло Захарко — голова, Василь Бойко — заступник голови, Софія Лонишин — секретар та Іван Бойко — касир. Контрольна Комісія складається з осіб: Василь Матковський — голова, Петро Барлецький та Степан Захарко — члени.

Уступаючий голова, Михайло Захарко відкрив збори та привітав головного касира Уляну Дячук. Хвилиною мовчанки вшанованопомерлих членів Округи.

Нарадами проводила пре зидія: Осип Ринник — голова, Василь Куць — секретар Наради прийняли запропонований порядок нарад та відчитаний протокол з останнього засідання, яке відбулося 19-го лютого 1989 р. Звіти членів управи Округи започаткував голова М. Захарко. Він подав, що управа працювала, щоб концерт групи „Ослав'яни" з Польщі, який відбувся весною 1989 р. в Культурнім Центрі у Бавнд Бруку, був успішний. На ньому, він вітав виконавців від Округи.

Осінні організаційні збори відбулися в Головній Канцелярії УНСоюзу, в яких він і другі члени управи взяли участь.

95-річний ювілей УНСоюзу відзначено бенкетом 4-ох Округ, в дні 3-го грудня м.р. в залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку. Управа Округи розпродала квитки на цей бенкет, який був дуже успішний.

Опісля звітував касир Іван Бабин про стан каси Округи. Василь Матковський, від Контрольної Комісії потвердив правильність касового звіту.

Після вибору нової управи, перевибраний голова нової управи М. Захарко подякував за довір'я до нього і інших членів управи і попросив до слова головного касира Уляну Дячук.

Уляна Дячук почала свій звіт переглядом організаційної праці Округи. Вона стверднла, що на 12 Відділів в Округі тільки 5 більших Відділів брали активну участь в приєднанні нових

(Закінчення на стор. 3)

В. ЛЯНДСБЕРҐІС ЗАКЛИКАЄ ЛИТОВЦІВ ЗБЕРІГАТИ СПОКІЙ

Вільнюс, Литва. — Незважаючи на розпорядження советської влади всім чужинцям негайно покинути Литву, доведене до відома західніх журналістів, дипломатів і промисловців, ще у вівторок і середу з Вільнюса продовжували надходити повідомлення двох американських кореспондентів — Френсіса Клайнса, який представляє газету „Нью Йорк Таймс", і співробітниці АП Енн Імс.

Як повідомляє Ф. Клайнс литовський уряд дав наказ місцевій міліції охоронятиадміністративні будинки, телевізійну і радіостанцію.

Амбасадор Литви у Ватикані Стасіс Лозорайтіс повідомив, що в середу, 28-го березня, він розмовляв телефонічно з прем'єр-міністром Литви Ляндсбергісом, і той висловив побажання, щоб у Вільнюс прибула делегація Міжнародного Червоного Хреста. Передаючи думку Ляндсберґіса, Лозорайтіс наголосив, що багато литовців здивовані невизначеним становищем, яке зайняли західні країни. „Становище Білого Дому, — сказав він, — м'яко кажучи, можна назвати несміливим. Президент Ляндсберґіс здивований, що в заяві американців стільки 'але' і 'якщо'. Події в Литві чомусь розглядаються як внутрішня проблема Советського Союзу".

Триває „словесна війна" між Вільнюсом і Москвою. Ляндсберґіс надіслав Горбачову різку телеграму з вимогою негайного звільнення всіх затриманих литовських вояків.

В середу увечорі, виступаючи на пресовій конференції у Вільнюсі, Ляндсберґіс повідомив, що його уряд тимчасово відмовляється від створення національних прикордонних частин, не бажаючи загострювати ситуацію.

Однак ситуація в Литві залишається на рідкість спокійною. А якщо і створюється напруженість, то з явної вказівки Москви. У вівторок, наприклад, у Вільнюсі перед будинком парламенту відбулася демонстрація нелитовських меншин і колабораціоністів. На площі видніли червоні советські прапори і льозунги типу „Диктатурі неонацистів не місце в Литві в кінці XX століття!" або " 'Ні' вмішуванню Конгресу ЗСА в справи СССР!" А за день до демонстрації з військових гелікоптерів розкидалися антинаціоналістичні листівки.

Закликаючи литовців зберігати спокій і не піддаватися на провокації, президент Ляндсберґіс, разом з тим прямо заявив, що „Захід в черговий раз зрадив Литву".

У середу, 28-го березня, М. Горбачов розмовляв телефонічно з прем'єр-міністром Великобританії Маргарет Тачер у справі Литви і дальшого поглиблення співпраці між СССР і Великобританією.

В четвер рано ТАСС передав, що для всіх литовців-„дезертирів" зі советської армії проголошена амнестія, якщо вони добровільно зголосяться у військові частини.

Д'Амато закликає до дипломатичного визнання Литви

Вашінгтон. — В середу 21-го березня, сенатор Альфонс Д'Амато, республіканець із стейту Нью Йорк, виступив із закликом, щоб ЗСА офіційно визнали Литву, як самостійну незалежну країну.

Цитуючи проголошення Верховної Ради Литви незалежности від Советського Союзу та заклик Литовського Парляменту до всіх народів світу та до всіх урядів та держав, щоб підтримали змагання малої нації до незалежности, Д'Амато сказав: „Совєти нелегально окупували балтійські республіки протягом п'яти десятиліть. Сьогодні литовський народ одноголосно проголосив незалежність", колишній голова Гельсінкської Комісії Д'Амато підкреслив: „Нелегальне приєднання Литви, Латвії та Естонії до Совєтського Союзу ніколи не було визнане ЗСА. З'єднані Стейти Америки повинні негайно визнати Литву як суверенну націю. Це є вирішальним кроком на шляху країни до незалежности".

У своїй промові в Сенаті Д'Амато підкреслив, що Литва закликала світ встати в її обороні вже 17-го березня та цей заклик залишився без відповіді. А тим часом совєти влаштували непляновані маневри на території країни, демонструючи свою силу і надвладу. „Нашим моральним обов'язком є відповісти на заклик Литви про підтримку, — заявив Д'Амато. — Як ми можемо носити мантію демократії та свободи, якщо залишимо цей апель без відповіді? Якщо не ЗСА, тоді хто ж?"

Сенатор також додав: „Наша країна є маяком свободи та демократії для цілого світу. Сьогодні ми маємо можливість знову встати на захист свободи".

Свою промову сенатор закінчив словами: „Історія дала Горбачову можливість дарувати Литві незалежність без загрози для безпеки Советського Союзу. Ми повинні зробити все, що в наших силах, щоб запевнити використання цієї можливости совєтами та щоб литовці отримали свободу на яку вони заслуговують".

У СВІТІ

КОЛИ ЕТНІЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ в інших східньоєвропейських країнах доходять до побоїв і стрілянини, то в Чехо-Словаччині цій лагідній нації літературної традиції чехи та словаки знайшлися у невирішальному етнічному бою над проблемою сполучника — дефісу. Словаки, які становлять одну третину цієї 15.5 мільйонової країни, домагаються перемінення на Федерацію Чехо-Словаччини. Одначе чехи, які становлять дві третини населення настоюють на назві Чехо-Словацька Республіка та сперечаються, що дефіс вказує на розподіл. Одиноке, в чому обидві сторони є однозгідними в цій суперечці є те, що треба змінити назву, яка залишилася, як спадок 40-літньої комуністичної влади.

ОДИН З ЛІКАРІВ міжнародної групи, яку вислано до Югославії на перевірку таємничих захворювань в Косово заявив, що це є радше хвороба масової гістерії серед албанської меншини. Албанці в Югославії обвинувачують слов'ян, що то вони є спричинниками цих захворювань через спробу отруїти албанських студентів. Югославська парляментарна комісія також подала до відома, що не знайшли жодних познак отруювання. Все ж таки серед всіх тих обвинувачень та щоби мати справжню картину цієї дивної ситуації Гельсінкська Група, яка стежить за порушеннями людських прав назначила групу міжнародних лікарів, для перевірки ситуації, й саме один із лікарів тієї групи зложив повище твердження.

ХРОНІКА ПОДІЙ В УКРАЇНІ

* Хуст, Закарпатська область. Тут 24-го і 25-го березня відбулося велике свято з нагоди дня проголошення Карпатської України. В святкуванні взяла участь Велика Рада НРУ в повному складі, під головуванням Івана Драча. Були присутні закордонні гості і закарпатці, які мешкають на Заході. Свято почалося 24-го березня об 11-ій годині. Була проведена наукова конференція і концерт. 25-го березня відбувся Молебень на могилах січових стрільців і урочисте покладення вінків та мітинг-реквієм з приводу дня Карпатської України.

* Мукачево, Закарпатська обл. (Ярослав Каречак, УГС). Як вже повідомлялось, 25-го лютого ц.р. група найманців зірвала зустріч кандидата в народні депутати УРСР від ДБ Олександра Ороса і його довіреної особи Михайла Крулька в селі Угля Тячівського р-ну, але незважаючи на прилання цій події широкої гласности, переслідування продовжувалось аж до дня виборів. Про Ороса розповсюджувались тисячі компромотуючих листочок, під час виборів найманці вигукували на виборчих дільницях: „Не голосуйте за Ороса — він за вільну Україну!". Шостого березня, повернувшись до дому в Ужгород, Михайло Крулько на своїй квартирі зазнав нападу озвірілого інструктора облвиконкому Йосипа Молнара, який в пориві комуністичного фанатизму намагався нанести Крулькові тілесних пошкоджень, разом з другими відповідальним працівником Іваном Штефаньком, який прибув на квартиру Крулька з міліцією. Вигукуючи образи на адресу Крулька Штефаньо зірав з нього синьо-жовтий значок і наказав міліції виштовхати Крулька з власного помещкання і відібрати паспорт. Причиною такої брутального поведінки представників влади явилось твердження місцевих сатрапів, що Рух і УГС „бунтують народ". Штефаньо вихопив у міліціонера гумовий кийок і почав махати перед обличчям Крулька, потім напасники схопили його і заламуючи без потреби руки, потягли у міліційну машину. В міліції Крулька протримали без усяких підстав до другої години ночі.

* Київ (Віктор Маргітич). Тут застосували психологічний тиск на кандидата в Народні депутати України. Як повідомляється в заяві довірених осіб кандидата в народні депутати УРСР Олеся Шевченка, 14-го березня о 9-ій годині ранку Олеся Шевченка, який є кандидатом у депутати до Верховної ради УРСР по Голосіївській окрузі ч. 5 м. Києва викликано до Центральної виборчої комісії. Голова цієї комісії, заступник міністра юстиції УРСР Бойко Віталій Федорович ознайомив Шевченка з матеріялами адміністративної спра-

(Закінчення на стор. 3)

Торонтонська катедра одержала велику пожертву

Торонто, Онтаріо. — Катедра Українознавчих Студій при Торонтонському університеті одержала пожертву в сумі 100,000 (сто тисяч) доларів від родини Дмитра і Наталі Галушків на науковий фонд їхнього імени. В 1989 році Дмитро і Наталя Галушки, які живуть у Вайтчерч-Стовіл, зложили цю щедру пожертву для піддержки наукових досліджень, наукових видань та студій української історії й культури в Торонтонському університеті.

Дмитро Галушка народився в Косилівцях, Західня Україна, а його дружина — Наталя походить з Запоріжя. В 1951 році поружжя Галушків емігрували до ЗСА, а 20 років пізніше — до Канади. Вони є батьками трьох дітей, які працюють в учительській, медичній та технічній ділянках.

Пан Галушка за професією — медичний технолог, закінчив студії у Вільному Українському Університеті в Мюнхені, а опісля Інститут Медичної Технології в Нюарку, Ню Джерзі. В 1972 році Дмитро й Наталя Галушки заснували в Стовіл, Онтаріо, лікарню для хронічно хворих „Грін Гейбел Манор", яку вели аж до їхнього відходу на пенсію в 1989 році.

В розмові про свою пожертву пан Галушка заявив, що він вибрав Катедру Українознавчих Студій при Торонтонському університеті тому, що вона здобула для себе визначну репутацію на тому, що вона знаходиться в центрі, де навчається велике число канадських студентів українського роду. При тому він додав: „Я сподіваюся, що інші канадські підприємці українського походження зрозуміють вагу існування Катедри Українознавчих Студій і піддержувати працю Катедри в міру їхніх спроможностей".

Теперішній керівник Катедри, професор Павло Р. Магочий, заявив: „Ми є невичайно вдячні родині Дмитра і Наталі Галушків за їхню щедру пожертву. Це дуже підкріпить Фундацію Катедри осягнути ту ціль, яку вона намітила собі в 1990 році".

„Чистий дохід з фонду Галушків" — сказав професор Магочий — „буде призначуватися для чужих науковців, які працюють над науковими темами з ділянки українознавства й приїжджають до Торонтонсько го університету, щоб користуватися тут високими інтелектуальним рівнем університету та багатими фондами Торонтонської університетської бібліотеки. У нас уже досі працювали наукові ці з Югославії, Польщі та Китаю. Збагачені фондом родини Галушків, ми зможемо задовільнити прохання, що вплинули до нас, від науковців Чехо-Словаччини, Мадярщини, Західньої Німеччини, Австрії та Ізраїлю. Завдяки фондові Дмитра й Наталі Галушків, українознавчі студії процвітатимуть дальше на міжнародному науковому полі".

Наступлять зміни у висиланні програм „Голосу УАПЦ"

Силвер Спрінг, Мд. (О. В.). — Починаючи з Великодня, 15-го квітня, українська православна радіопрограма „Голос УАПЦ", яку організує і провадить Комісія зв'язку з Україною при Раді Митрополії Української Православної Церкви у ЗСА, буде транслюватися з радіостанції „Radio Trans Europe" у Західній Європі. Сигнал „Radio Trans Europe" набагато сильніший, ніж сигнал радіос танції WRNO, з якої передачі транслювались дотепер, і „Голос УАПЛЦ" буде добре чути по всій Україні і далеко за її межами.

Передачі „Голосу УАПЦ" можна буде чути на Україні кожної неділі від 18:30 до 19:30 за Київським часом на короткій хвилі 31 метр. 9670 кілогерців.

У програмах, які і дотепер, буде читання Євангелій духовні бесіди, матеріали з історії Української Православної Церкви, новини з життя відродженої Української Автокефальної Православної Церкви в діяспорі, духовна література і поезія, церковний спів.

Закликаємо православних українців, що живуть у З'єднаних Стейтах Америки та інших країнах Заходу, повідомляти про програми „Голосу УАПЦ" своїх рідних, друзів та знайомих в Україні.

ДОПОВІДІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (І.Д.). — Тут в неділю, 8-го квітня, в Українському культурно-освітньому центрі о год. 3:30 по полудні виступатимуть д-р Ярослав Ісаєвич — директор відділу історії культури Львівського інституту суспільних наук при АН УССР, та д-р Роман Процик — заступник голови фонду катедр українознавства.

Д-р Ісаєвич говоритиме про „Гарвардський Проект та його значення для відродження історичної свідомости в Україні", а д-р Процик — про „Гарвардський проєкт в очах американського наукового світу".

МІСІЯ ПРАЦЯ ВАЖЛИВА ДІЛЯНКА СВЯЩЕНИКІВ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Х. В-Ф). — Після кількамісячного перебування на парафії в Аргентині, редакцію нашого щоденника відвідав о. Ярослав Свищук, який повернувся на кількатижневі місійні вакації до ЗСА, а попри це хоче поділитися з читачами, чи може радше ще раз пригадати українській громаді в яких тяжких матеріяльних умовах живуть наші люди.

О. Ярослав Свищук в редакції Свободи

Парафія о. Я. Свищука в Аргентині знаходиться в **місцевості Саєнз Пеня у провінції Гако та, як виявляється**, о. Свищук, недалеко рівника. До церкви Успенія Пречистої Діви Марії о. Я. Свищук прийшов на місце померлого тому три роки о. Теодора Винника. Са**ме ністо Саєнз Пеня є історичною місцевістю, бо там** проходила перша битва за самостійність, яку відвоювали аргентинці від Еспанії в 1816 році. Українська громада складається з 250 до 300 родин, але з уваги на брак духовної опіки багато наших людей попереходило на протестанізм. Тепер там працюють сестри Служебниці осідок яких є у Куритибі, Бразилія. Вони вчать катехизації, підготовляють дітвору до першого Святого Причастя та дорослих до хресту та подружжя. Членами парафії є тільки 40 до 50 осіб, з жалем стверджує о. Я. Свищук, бо молодь дуже мало цікавиться українським релігійним життям, ходить до костелів або взагалі не ходить.

О.Я.Свищук розповідає, що до його загальної праці священика парафії Успенія Пречистої Діви Марії належать такі додаткові функції, як їздити по віддалених хуторах-фармах та нести духовну опіку потребуючим, убогим та хворим. Крім того обслуговує о. Я. Свищук ще дві додаткові місійні станиці в місцевостях Формоза та Кольорадо. Ці додаткові обов'язки допомагає йому виконувати о. Михайло Мицей — Оріоніст латинського обряду. Ще в додатку парафія влаштовує двотиж

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ ОФІЦІЙНІ чинники та фахівці військового діла оправдують насильство советського війська над дезертирами в Литві тим, що Москва починає серйозно журитися впливом національних напружень на військо. Советський міністер оборони генерал Дімітрій Язов, вже при кінці минулого року в інтерв'ю з кореспондентом „Правди" виявив побоювання, що проблемою починає бути сильний зріст сентименту проти військового поповнення, а зокрема у деяких околицях. Говорячи про ці частини СССР він підкреслив не тільки Прибалтику, але назвав також Вірменію, Грузію, Азербайджан, Молдавію, Україну та деякі країни Середньої Азії. У своєму другому інтерв'ю, яке появилося в „Ізвестіях" 12-го березня генерал Язов дуже турбується тим, що в деяких країнах республіки таких як: Прибалтика, Молдавія, Закавказзя та частинах України „велике число неформальних організацій та екстремних національних угрупувань роблять великі перешкоди та намагаються зовсім знести військове поповнення".

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

На овиді кінець української дезконьюнктури

Мабуть вперше в історії американського престижевого щоденника „Нью Йорк Таймсу", що там на першому місці першої сторінки появився 26-го березня ц.р. початок великої статті московського кореспондента цього часопису Білла Келлера, з переносом, разом на приблизну повну сторінку „Нью Йорк Таймсу". Була вже про це інформаційна вістка у „Свободі" — тут кілька завваг з цього приводу. Промовування української тематики в західній, зокрема американській пресі — це один із найбільш знаменних доказів довготривалої української дезконьюнктури. Ми не можемо похвалитися великими успіхами у політиці, але у ділянці культури таки маємо великі осяги. Прізвища українських учених і наших образотворчих мистців не попадають на сторінки західньої преси, образи й різьби наших мистців не знаходять доступу до західніх музеїв, дармацо деякі з них — це архітвори, які доріжнюють та перевищують твори західніх учених чи мистців. Це тому, що світ рахується тільки з сильними та легковажить слабих і здобутки у ділянці духу мають рідко переконливу мову. До цього — нам прислужилися „воріженьки" своєю пропагандою і своїми фальшами про Україну.

Навіть у тій, дуже Україні прихильній статті Білла Келлера знайшлася „ложечка дьогтю у бочці меду". Кажучи про княжий період історії України — він пише, що це була „Київська Росія". Термін „Русь" на Заході перекладається на „Рашія". Вкрала Росія Україні її цілий княжий період і закріпилася в науці та політиці Заходу теорія триєдиної нації з панування російських князів у Києві! Вакханалія на цю тему проявилася якраз при святкуванні 1000-річчя християнства України. Щойно тоді, коли Україна відзискає свою повну державну самостійність і коли всі країни Заходу визнають її — Українська Академія Наук у Києві проголосить свою гласність і в ім'я історичної правди приверне Україні її княжий період.

Крім оцього одного рядка у статті Келлера — можна під нею підписатися обома руками. Писана чи пак продиктована ця стаття під враженням перемоги у Харкові в тамошніх виборах кандидатів, які виступали у своїй передвиборчій кампанії під прапором повного українського самостійництва. Келлер правильно стверджує, що покищо тільки на Заході із столицею Львовом повна національна свідомість не підлягає сумнівові — на Сході, в Наддніпрянщині йде стомилевими кроками процес такого усвідомлення. Сам він, Білл Келлер, об'їхав Україну аж по Дін і правильно бачить у висліді виборів у зрусифікованому Харкові предвісника, що вся Україна, всі її верстви, знатимуть „хто ми і чиї ми діти" та будуть вимагати звороту пограбованих вольностей.

Маленька Литва з її несповна 4-мільйоновим населенням переживає важкий час, коли „демократ" Міхаіл Ґорбачов бачить у танках і панцерних возах гарантію цілости імперії. Як постала та імперія, як дісталася у рамки імперії Литва — це йому байдуже. Тим паче не визнає він факту, що Україна була збройно окупована і безправно привласнена Совєтським Союзом у 1920 році. Наїзд на Україну називається „вітчизняною війною", наче зліквідована тоді військами Муравйова й Антонова-Овсієнка Українська Народна Республіка це був „бунт" Малоросії проти спільної „вітчизни" Росії! Але наприкінці XX сторіччя трудно стероризувати навіть 4-мільйоновий литовський нарід. Коли ж свідомість, тугість і тверлість литовців була б в Україні від Сяну по Дін — то трудно було би стероризувати 52 мільйони її мешканців! Переду-мовою, щоб український нарід проявив таку саму силу духа мусить бути рівень його духового стану, рівень національної свідомости, за якою крокує невідхильно свідомість державницька. Американський кореспондент у Москві передбачає, що таке станеться, що той відродженський процес закінчиться переможно і що імперія матиме виликий клопіт, бо привласнена нею Україна багата чорноземом, вугіллям, промислом, багата своєю географією, яка охоплює і Карпати і Чорне море.

Це все ще справа майбутнього. Теперішність така, що вже таке відродження, яке тепер іде в Україні, спонукує великий американський щоденник зацікавитися її проблематикою. Це зацікавлення зростатиме в міру зросту потенціяльної сили України і її автохтонного народу. І колись — може вже не за сучасного покоління, а може й за сучасного — минеться злощасна міжнародна дезконьюнктура для України і всього українського. Бо ж навіть наш український Олександер Архипенко фігурує в західніх енциклопедіях, як „російський" скульптор і невтомний Святослав Гординський має великий клопіт із спростовуванням цих фальшів щодо скарбів української культури.

В „Америкен Фрідом Джорнал" ч. 3 за березень 1990 року, який виходить у Вашінґтоні, знаходимо статтю д-ра Доналда Н. Силлса п.з. „Оцінюючи правду. Горбачов: приятель чи ворог?", в якій він оцінює політику Горбачова.

Покликаючись на статтю д-ра Роберта Ґрента, що була поміщена у цьому журналі за грудень-січень, в якій було сказано, що не зважаючи на популярність Горбачова на Заході, він ще не доказав, що його реформи є нічим іншим, як призначені на те, щоб оживити совєтський соціялізм, розкласти НАТО й обезброїти З'єднанні Стейти Америки.

Далі читаємо, що в листопаді 1987 року Ґорбачов, промовляючи в Політбюрі сказав, щоб вони не брали до уваги це, що останніми роками вони чують про гласність і перебудову й демократію, бо воно лиш для зовнішнього вжитку. Внутрі Совєтського Союзу не буде надзвичайних змін, а це все, то тільки для косметичних цілей. Їх завданням є роззброїти американців і їх приспати. Вони стремлять, щоб осягнути при справі: перша, щоб американці забрали свою армію з Европи. Друга, щоб американці забрали з Европи нуклеарні ракети. Третя, їх бажанням є, щоб американці припинили Стратегічну Оборонну Ініціятиву.

Повищі коментарі д-ра Ґрента — це не даремні слова, — каже д-р Силлс. Вони оперті на відомих фактах.

Відтак читаємо, що Ґорбачов і його політика, мілітаризм і провід КҐБ — це шахові грачі й блискучі геополітичні мілітарні стратеги, які студіювали і керували стратегією Сун Тсу, „Воєнне знання" і фон Клавзевітс, „Про війну". Вони знають, як плянувати свої рухи 10 до 12 тягів вперед.

Сун Тсу вчив, коли ви сильні то прикидайтесь слабим. Автор остерігає, що Ґорбачов вірить, що вони можуть розв'язати свою економічну кризу, перекидаючи свої фінансові тягарі Заходові. Він запитує, чи „Ми будемо втягнені в цю засідку?"

Член колишньої Адміністрації президента Регена, нещодавно на приватній зустрічі заявив, що концепції гласність-перебудова не можна всеціло довіряти з кількох причин: Треба пам'ятати, що гласність вперше вжив Ленін у 1919 році, а слово перебудова вперше вжив Сталін — дещо пізніше. Другий раз вжито гласність у 1933 році, а втретє в 1940 і 1945 роках, а четвертий раз, цей термін ужив Хрущов, а п'ятий Брежнєв. Отож, шестий раз ідею гласність ужито для стратегічних потреб Совєтського Союзу, каже автор.

Зміни, серед КҐБ, також вказують, що у совєтській політиці не наступило справ же пом'ягнення: 1) число людей у КҐБ, збільшилося зі 600,000 на 800,000 і це за останніх шість місяців. 2) Для КҐБ додано дві летунські дивізії. 3) КҐБ озброєні автоматичною зброєю і вони є витреновані здушити постання в тому самому часі. 4) Число совєтських збройних сил совєтського війська в Афганістані, фактично збільшилося. 5) Депортація людей в Сибір продовжується, і під цю пору нараховується там до мільйона запроторених осіб на каторжні роботи.

Ще в грудні д-р Силлс говорив що совєти мусять творити війну, або якусь диверсію, і то дуже скоро, щоб мати якусь контролю у запіллі країни. Це правдоподібно буде мати місце в Україні, Литві, або в одній з інших балтійських держав.

Із сказаного видно, що не всі американці є наївними і вірять у пропагандивні заляпяння Горбачова.

Роман С. Голіят

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ҐОРБАЧОВИМ

Валентина Юрченко

ОДНЕ ПОКОЛІННЯ В ДВОХ СВІТАХ

II

Українське студентство гуртувалося в кількох легальних, чи півлегальних товариствах і організаціях, як Українська Студентська Громада, згаданий Гурток Студентів Українців, Корпорація „Чорноморе" — Львів; студенти належали до Пласту, до організацій та установ світських і релігійних. Українська Студентська Громада керувала студентським життям, координувала дії в загальнонаціональних і громадських справах, як протести, здвиги, маніфестації, національні свята й роковини, походи на стрілецькі могили; вона також заохочувала до громадської й культурно-освітньої праці — студенти виїздили на села з тутірками, доповідями, організовували там самодіяльні гуртки.

Найкращі спогади з тих років автор пов'язує з Гуртком Студентів Українців (ГСУ). В ньому студенти поглиблювали свої знання з українністики, там відбувалися доповіді, дискусії, літературні вечори, була „Жива Газета". З середовища ГСУ вийшов і відомий поет Богдан Ігор Антонич, який з польського довкілля повернув в українську стихію й був центром Гуртка. Автор згадує, що цей Гурток вилонив з себе багато, відомих пізніше, українських діячів — в науці, літературі, мовознавстві, журналістиці, у ділянці виховання.

Політичні напрямки українського студентства того часу мали широку скалю, твердить автор, але все національно-свідоме студентство стояло на державницькій платформі, більшість була націоналістами й багато з них належало до підпільно-революційних організацій, брало участь в акціях проти польської влади, яка в свою чергу стосувала жорстокі „гітлерівські" методи проти українців в концтаборах і лиховісній Березі Картузькій.

Та навіть у тих обставинах українське студентство втішалося повнокровним товариським і культурним життям. Студенти були теж ентузіястами й учасниками спортових змагань і здвигів „Соколів", „Січей", „Лугів", популярні були й товариські розваги, як забави з танцями, вечірниці, балі, пікніки, фестини, прогулянки. Свої цікаві спогади автор закінчує стверд-женням, що це були його найкращі роки, „повні сподівань і готовости до боротьби за кращу долю свого народу і свої майбутнє".

* *

Моє покоління вступало в життя тоді, коли це життя в підсовєтській Україні готувало молодій людині не лише труднощі й турботу про хліб насущний, але приносило непевність завтрішнього дня, ставало коловоротом лихих несподіванок і важких випробувань. Мої студентські роки не були найкращими спогадами, дарма що була молодість і наївна віра в те, що має справдитися надія на обіцюване „краще майбутнє". Які ж марні були ці сподівання!

Чарівний Київе, місто моєї мрії! Ця мрія здійснилася восени 1928 року, коли я стала студенткою Київського Кооперативного Інституту (колишнього Комерційного) й спрямувала свої зацікавлення на економічні науки. В той час „бажати" здобути вищу освіту не значило „могти", хоч освіта була безкоштовною. До вищих шкіл (ВУЗів) приймали не так за рівнем знань, як за „соціяльним станом", за „класовим добором" — відсоткова квота робітників була найвища, потім ішли незаможні селяни, квота т.зв. трудової інтелігенції (дітей медичних працівників, вчителів тощо) була багато нижчою, а шанси дітей службовців були найменші. І хоч вступні конкурсові іспити переходили всі, але здібнішому, інтелігентному кандидатові перейти приймальну комісію — це було, як верблюдові пролізти крізь вушко голки. Найбільше важили рекомендації й відрядження партійних, чи комсомольських організацій — таких кандидатів приймали часто й поза вимогами іспитів, хоч їм могло бракувати мінімальних знань середньої школи. Кількість студентів по вищих школах в Україні в той час дуже зросла, але ледве одна третина з них були українці, хоч українське населення становило 80 відс. росіян було 9 відс. а жидів 5.5 відс. За статистикою, у професійних середніх школах було лише половина українців, 20 відс. росіян і близько 25 жидів. Ці числа промовляють самі за себе, — переважав російськомовний елемент, який пізніше й заповнював вищі школи. Отже, добір був не лише „класовий", але й національний.

І так, я бувши донькою лікаря, опинилася на студентській лавці, за 300 кілометрів від рідного дому й тиші провінційного міста. Гурт студентів був під кожним оглядом строкатий — поруч „зеленої молоді" сиділи підтоптані кооператори, а сільські хлопці й робфаківці (з робітничих факультетів) впадали в око своєю неотесаністю й слабим рівнем знань. Назагал, було багато комсомольських і партійних зухвальців і мало інтелігентної молоді. Через цю ж строкатість нелегке завдання спадало на плечі наших професорів, а були серед них і визначні імена, такі як академік Кістяківський (економ. географія), акад. Птуха (статистика), проф. Пажитнов, економіст, автор кількох книжок і учасник світових кооперативних з'їздів. Більшість лекцій викладалася українською мовою й деякі професори давали прекрасні зразки її, як напр., золотоустий і дотепний проф. Андрієвський, що вмів оживити суху статистику, зробити її цікавою, так як і шляхетний проф. Вадим Шарко, який викладав вищу математику.

„Але хоч завдяки українізації, запровадженої народним комісаром освіти М. Скрипником, українська мова дедалі ширше застосовувалася й у вищих школах, — система освіти мала плановий режимові напрямок — політизації і воєнізації, на шкоду освіті фаховій. Найбільше годин приділялося політичній економії, діялектичному матеріялізмові, їх нудно розковувала й втовкмачували в голови студентам, вимагаючи читання Максового „Капіталу", творів Енгельса і Леніна. Не менше часу марнувалося на т.зв. вищу допризовну військову підготову (ВДВП). Не лише хлопців, а й нас, дівчат, зобов'язували вивчати й складати іспити з військової топографії, тактики й стрілецької справи (рушниця, кулемет, практична стрільба), хоч усе це скоро вилітало нам з голови, як непотріб.

Студенти перебували під постійним партійним нагляд дом, приглядалися до своїх колег і партійці, й комсомольці та й доносили „куди треба", виявляючи „класову пильність", а після того декого позбавлялося стипендій, або виселялося з гуртожитку, який містився в Золотоверхому Михайлівському манастирі, історично-релігійній пам'ятці XII століття, що її доценту було зруйнована 1934 року.

Дехто з моїх колег тоді втрачав грунт під ногами, серед них і двоє моїх приятелів, — треба було шукати якоїсь нічної праці вартівників, абощо, щоб могти продовжувати освіту.

Закінчення буде.

Комунікат ДЦ УНР в Екзилі і СКВУ

У суботу, 17-го березня 1990 року у Торонто відбулась зустріч на українських вершинах. Представники Державного Центру в Екзилі — президент УНР Микола Плавюк, голова уряду УНР проф. Іван Самійленко та член уряду Микола Липовецький зустрілися з представниками Регіонації Секретаріяту СКВУ, президентом Юрієм Шимком, генеральним секретарем Василем Веригою та членом Президі др-ром Миколою Куштетою.

Темою обговорення було:

1) Устійнення узгідненої постави обов установ на зовнішньому відтинкові діяльности в таких справах:

а) державний статус України (УНР, УРСР, „України" в світових і міжнародних установах),

б) відношення до колишніх „сателітних" країн, зокрема Польщі, Мадярщини й Румунії,

в) відношення до народів, які змагаються за вихід із „совєтської" федерації,

г) відношення до російського народу.

2) Устійнення спільної постави до концепції „України — частина Европи" у противагу до концепції — „Україна — частина зреформованої російської федерації чи конфедерації.

3) Устійнення постави до конференції в Копенгагені — червень 1990 року, евентуально конференції в Москві і другої Гельсінської конференції 35-ти держав.

4) Устійнення спільної постави до „опозиційних" партій в Україні, фракції новообраних депутатів до Верховної Ради УССР, включно з акціями матеріяльної допомоги різним фракціям в Україні.

Наради пройшли одностайно. Винесено рішення, або поробити всі заходи, щоб у всіх справах, які відносяться до України діяти об'єднано, ДЦ УНР на полі тичному відтинку а СКВУ на суспільно громадському, щоб себе взаємно доповняти й не суперечити різними заявами чи й самою діяльністю.

а) змагати до консолідації усіх українських громадських сил у ЗСА (УККА і УАК Раді) в Европі тощо, а СКВУ робитиме також заходи, щоб довести до консолідації українських політичних середовищ.

Одностайно стверджено, що Різький договір з 1921 року не може бути предметом дискусії з поляками й українці не можуть і не будуть говорити з тими колами, які вимагають приверження кордонів з-перед вересня 1939 року. З польського боку деякі кола запевняють, що переважаючи більшість польської молодої генерації не має претенсій до західньоукраїнських земель.

Державний Центр УНР і Президія Секретаріяту СКВУ, не вважають сучасного уряду УССР дійсним представником українського народу, але ставленником Москви для збереження колоніяльного статусу України і тому підтримують змагання Народного Руху України за Перебудову до її самостійности й незалежности.

Вперші з цим ДЦ УНР і СКВУ морально підтримують слушні вимоги Балтійських країн, Грузії та інших совєтських республік до незалежного й суверенного життя. А до російського народу звертаються із закликом — зайняти відповідне від колоніяльно-імперіялістичних зазіхань на сумежні країни і наладнати з ними співдружні політичні й економічні відносини.

2) Україна завжди була духово пов'язана з Европою й тому вона тяготіла до европейських союзів і сьогодні, якщо б вона осягнула незалежність, повинна змагати до цього, щоб приєднатися до Европейської спільноти народів.

3) Слід подбати, щоб на конференції в Копенгагені в червні ц.р. Україна була заступлена як рівнорядний член. Українці діяспори повинні робити заходи, щоб їхні репрезентації були включені в державні делегації їхніх країн. Це саме відноситься до конференції в Москві в 1991 р. і Другої Гельсінської Конференції. В Копенгагені СКВУ повинен організувати одне Інформаційне Бюро.

Тут одностайно стверджено, що теперішні намагання — нести поміч Україні, зокрема жертвам чорнобильської катастрофи — поставлено на не властивій засаді, бо не визначено пріоритетів, як і кому допомагати. Нам треба взяти до уваги, що головним спричинником того нещастя був московський уряд і він повинен нести основний тягар тієї допомоги. І цього слід вимагати перед цілим світом.

Різні допомогові комітети взяли під увагу тільки харитативний аспект справи, відсунувши на дальший план політичні питання. Нам треба звернути більше уваги на політичне виховання нашого народу.

Питання політичних партій в Україні покищо не існує й маємо до діла з Народним Рухом України за Перебудову. Ми вітаємо заяву голови Руху Івана Драча про конечність виходу України з совєтської федерації. Але перетворення Народного Руху за Перебудову в політичну партію може скомплікувати взагалі політичну перебудову України, бо тоді не стане об'єднуючого фактора, яким сьогодні є Народний Рух України за Перебудову.

ДЦ і СКВУ вітають демократичні сили в Україні з успіхом у виборах до Верховної Ради України і бажають успіху усім новообраним депутатам демократичного напрямку.

ДЦ і СКВУ вітає заяву Народного Руху України за Перебудову у справі антисемітизму, якого жодне українське середовище ані в діяспорі ані в Україні не пропагує.

Узгідлено що СКВУ повинен далі робити заходи, щоб дістати статус неурядового представництва в ООН

(Закінчення на стор. 4)

ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЧОТИРИСТОРОННЮ КОМІСІЮ

I.

Вселенський Архиєрей Іван Павло II від самого початку його понтифікату при кожній нагоді рішуче виступав на захист прав Української Католицької Церкви в Україні, не тільки на право існування і свободу, але й на повний її розквіт.

У грудні минулого року Папу Івана Павла II відвідав у Ватикані тодішній голова Верховної Ради СССР Михаіл Горбачов. Після цих відвідин розширилися зв'язки Апостольської Столиці в ході нової ситуації в Совєтському Союзі. У свою чергу паралельно з цим продовжувалися екуменічні стосунки з московським Патріярхатом. В січні цього року Апостольська Столиця вислала до Москви делегацію, що її очолив кардинал Віллебрандс. У склад цієї делегації входили: президент Понтифікальної ради для сприяння християнській єдності — архиєпископ Едвард Кесседі, секретар Конгрегації для Східніх Церков — архиєпископ Мирослав Стефан Марусин, секретар делегації — єпископ П'єр Дупре і дорадник для східньо церковних справ — монс. Сальваторе Скрібано. Ця делегація відбула наради з представниками Московського Патріярхату в днях 12-го — 17-го січня 1990 року. На цих нарадах прийнято документ т.зв. Рекомендації для унормования відносин поміж православними і католиками східного обряду в Західній Україні.

При кінці лютого ц.р. Святіший Отець призначив: секретаря конгрегації для Східніх Церков — Архиєпископа Мирослава Стефана Марусина та Архиєпископа Філядельфійського, Митрополита українців католиків в ЗСА Стефана Сулика, як члена Президії Синоду Ієрархії Української Католицької Церкви — делегатами **Ватикану** до особливої Комісії для наладнання спірних справ стосовно храмів.

Я виїхав до Риму 2-го березня і зразу ж відвідав Блаженнішого Мирослава Івана Кардинала Любачівського, щоб довідатись про його бажання стосовно нової Комісії. Після обміну думок, Блаженніший передав у закритих конвертах його інструкції для нашых Владик Володимира Стернюка і Софрона Дмитерка, яких він вже призначив був як членів чотиристоронньої Комісії.

Мандат Комісії

Архиєпископ Едвард Кесседі, голова Понтифікальної ради для сприяння християнській єдності, подав належні інструкції і копію документу під назвою „Рекомендації", що були прийняті на нарадах представників Апостольської столиці і московського Патріярхату в справі нашої Церкви. Ці наради відбулися в Москві від 12-го до 17-го січня 1990. У 8-ій точці згаданих „Рекомендацій" сказано:

- **„Щоб вирішити практичні питання, котрі будуть траплятися католиках східного обряду, обі сторони погодилися просити, щоб була встановлена Комісія в котрій крім представників Святішої Столиці і Московського Патріярхату були б включені також і представники православних і католиків Західньої України. Кожна сторона Комісії мала б те саме число представників, одного або найбільше двох. Ціллю цієї Комісії буде запевнити, що повищі домовлення будуть уведені в життя і що розв'язки спорів будуть переведені в дусі християнської любови і братньої співпраці. Терміново необхідно врегулювати становище у храмах, захоплених католиками східного обряду без згоди даних парафій. Це має здійснитися згідно зі законом ще до реєстрації католицьких парафій".**

Вище наведена 8-ма точка „Рекомендацій" стала платформою та окресленням мандату праці Комісії.

Два дні на вступних нарадах у Києві

Ватиканську делегацію на летовищі в Москві 5-го березня 1990 року зустрів представник московського Патріярхату — Ієромонах Нестор, молодий і проворний священик. Його завданням було бути помічником для ватиканської делегації і полагоджувати всі технічні справи подорожі, приміщень тощо. Делегацію з летовища автомашиною завезено до готелю „Україна", а відтак на Київський залізничний дворець. Подорож залізницею до Києва тривала від години 10-ої вечора 5-го березня до 11-ої ранку у вівторок 6-го березня.

У Києві нас приміщено в готелі „Україна", що є в близькому сусідстві приміщень Екзархату російської, а тепер вже перезвано на Синод Української Православної Церкви — при вулиці Пушкіна 36. Там привітали нас: Київсько-Галицький Екзарх Митрополит Філярет (Денисенко), Воронежський і Липецький Митрополит Методій (Німцов), Хмельницький, і Каменець-Подільський Архиєпископ Теодосій (Дикун), протоієрей Олександер Швець і вікарій київський Владика Йонатан. Бракувало ще двох католицьких членів Комісії, тобто Львівського Архиєпископа Володимира Стернюка і Івано-Франківського Єпископа Софрона Дмитерка. Рішено отже вислати до них телеграму з проханням приїхати до Києва.

Після короткого обміну думок усі присутні автомашинами поїхали з візитою до повноваженого в справах релігії при Раді Міністрів Українського Совєтського Уряду — Миколи Колесника. Він пояснив нам становище уряду до справ легалізації Української Католицької Церкви. Він заявив, що наша Чотиристоронній Комісія має розглянути спірні справи поодиноких парафій, призначити кому має належати даний храм, і списати окремий протокол для кожної парафії. Такий протокол буде переданий місцевим урядом до Києва, а відтак до Москви, де рішення нашої Комісії буде затверджене, а тим самим дана парафія буде зареєстрована і це буде її легалізація. Без протоколу нашої Комісії реєстрації не буде. На такий процес легалізації треба було б чи не літа праці Комісії.

Продовження буде.

Місійна...

(Закінчення зі стор. 1)

Українська родина в Аргентині — перший зліва о. Я. Свищук

Перші кроки будови дому для вбогих і семінаристів ім. Митрополита Андрея Шептицького

неві табори для дітвори де сестри вчать катехизму та української мови. Розповідає о. Свищук й про те, що через брак комунікації бага то людей не можуть відвідувати постійні Богослуження в церкві, не допомагає в тому й та велика убогість наших людей, зокрема в цих околицях. Тут клімат гарячий та вологий, а сільське господарювання полягає на вирощуванні джерби (чаю) — популярного напитку в країні, бавовни та соняшника. Не помагає в цьому прикрому становищі на цих людей загальна фінансова криза в Аргентині.

Саме тепер із допомогою священиків філядельфійської та стемфордської дієцезій будують дім для убогих і питомців семінаристів. Тут отець виясняє, що молоді українські хлопці ходять до семінарій латинського обряду, яку в Саєнз Пеня мають отці Оріоністи. Саме для цих семінаристів потрібно приміщення, де по закінченні римо-католицької семінарії можна б було їм надати, чи радше вказати в їхні серця українську духовність та українознавчі предмети. По закінченні в планах майбутності стелиться цим найбідним людям дорога на місійну працю в Україну. Новозбудований будинок носитиме назву ім. Митрополита Андрея Шептицького, бо саме він був тим, який вірив у потребу місійної праці.

О. Я.Свищук підкреслює те, що глибоко вірить у місійну духовість митрополита Андрея Шептицького, бо без того наша Церква не може бути Христовою Церквою. Тут наводить слова митрополита Андрея Шептицького, котрі він сказав у 1906 році до оо. Студитів: „ідіть та проповідуйте там де є потреба та цим виєднаємо Боже благословення для українського народу". Він підкреслює те, що митрополит А. Шептицький вірив у Божу економію — коли робимо, щось Христа ради то буде нам віддано вдесятеро. Забезпечений цими глибокими словами оптимізму та надії звертається о .Я. Свищук до української громади про допомогу, щоби здійснити задумані пляни. Найперше робить це сам особисто своєю місійною працею в ЗСА, та своїми особистими проханнями та зверненнями до людей доброї волі. Адреса місії: St. Andrew's Missionery Society C.C. 210, 3700 Roque Saenz Pena, Chaco, Argentina.

You are cordially invited to attend the 16th Annual

UKRAINIAN FESTIVAL, USA

Saturday, June 9, 1990
Garden State Arts Center, Holmdel, N.J.

Scheduled events include:

Events/Activities	Times
Sports Tournament	9:00 AM Start
* Men's Soccer	
* Women's Volleyball	
Mall Show	11:00 AM Start
Stage Show	3:30 PM Start
* Ted Woloshyn	Master of Ceremonies
* The Flying Kozaks	Musical/Dance Ensemble
* Trubka	Musical/Dance Ensemble
* Ulana Perfecky	Vocalist
* Voloshky	Dance Ensemble
* Homin Stepiw	Bandura Ensemble
* Oles Kuzyszyn	Band

Following the day's activities, a gala dance is scheduled for 9:30 P.M. at the Ramada Hotel in East Hanover, N.J. featuring the Oles Kuzyszyn Trio and the Veseli Chasy Band.

For additional information, and to order tickets call Jaroslav Iwachiw at (201) 369-5164.

(Ticket prices at $20, $15, $13, $10 and $5)

Українці в Тусоні

Тусон лежить на південному сході стейту Арізона приблизно 60 миль від мексиканського кордону. Після перепису населення 1980 року, в Тусоні живе 670 українців. Тут є українська католицька церква св. Михаїла, перероблена з житлового будинку, що не має свого українського священика, а Служби Божі править священик-румун візантійського обряду по-англійськи, а вірні відповідають по-українськи. Українці православні не мають своєї української церкви, а ходять на відправи до різних слов'янських церков, останньо американські п'ятидесятники спровадили приблизно 10 родин з України, що поселилися в Тусоні.

На жаль, лише мала горстка, приблизно 40-60 осіб, уділяються в українському культурно-релігійному житті.

Культурно-освітньою репрезентацією є Українсько-Американське Товариство, що є також членом Європейської багатоетнічної спілки, зложеної з 22-ох народів та Комітету Поневолених Народів і бере участь в різних їхніх святкуваннях (як святкування поневолених народів в одному тусонському парку біля пропам'ятної статуї-плити).

Українське товариство влаштовує щорічно „Маланку" — забаву при участи біля 150 осіб, включно зі запрошеними гістьми різних народів. Щороку відбувається щось подібного до міжнародного культурного ярмарку, де громадяни різних національностей три дні виставляють свої кіоски з різними національними виробами та стравами. Українці виставляють вишивки, писанки, різьбу, образи і т.д., а в другому кіоску можна дістати вареники, голубці і борщ.

Мала горстка українців працює не лише між своїми, але різними способами усвідомлює чужинців про Україну, її боротьбу за незалежність у формі рефератів, виставок, народними танками, співом при акомпанементі бандури, різьбою, писанками та короткими програмами на телебаченні. Одна старенька пані їздить по школах Тусону, показує писанки та як їх робити. Один старший пан пише статті до англомовних часописів та контактується з місцевими американськими політиками, інформуючи їх про Україну, її минуле та сучасне. Одна середня школа має у своїй програмі вивчення студентів з Києва. У 1989 році, а також цього року група студентів, включно з учителями школи ч. 155 з Києва, перебували кілька тижнів в Тусоні, де Українське Товариство зорганізувало їм прийняття — вечірку з участю 100 осіб.

При університеті є викладачі української мови, за що учасники дістають університетські кредити. Деякі професори університету видали книжки, згадуючи Україну та голод в тридцятих роках.

Українська молодь зорганізувала і відновила профспілку українських танків в університеті та в майбутньому буде виступати під назвою „Волошки" на українських та чужинецьких імпрезах.

Почавши з 1969 року українці Тусону святкують 22 січня проклямацією голів міської управи та вивішенням українського прапору.

Б. Н.

Хроніка...

(Закінчення зі стор. 1)

ви проти нього, підготовленої Ленінським райвідділом міліції для передачі до суду. Йому інкримінована виступ на несанкціонованому мітингу студентів Київського університету 20-го лютого. Бойко повідомив, що остаточне рішення виборчої комісії про передачу його справи до суду буде прийнято шляхом опитування членів комісії. Спеціального засідання з цього приводу не плянується.

„Ми, довірені особи Олеся Шевченка, — сказано в документі, — заявляємо категоричний протест проти свавільної поведінки представників правоохоронних органів, які порушують право кандидатів у народні депутати на вільне проведення передвиборчої агітації. Ми розцінюємо такий акт, як останню спробу можновладців перешкодити обранню відомого українського правозахисника Олеся Шевченка до республіканського парляменту". Зая ву підписали і розповсюдили 14-го березня 1990 р. особи: Наталія Беліцер, Володимир Лівінський, Сергій Викалюк, Віктор Марготич і Тамара Серденко.

* Львів (С.Хмара, УГС). — Тут 13-го березня громадськість міста розпочала підготування собору Святого Юра — колишньої резиденції ієрархів УГКЦ, що незаконно був переданий советським урядом Російській ПЦ. Греко-католики, учасники пікетування, вважають свою акцію продовженням багатомісячної лянцюгової голодівки в Москві, що тривала протягом 1989 року на знак протесту проти небажання властей СССР легалізувати УКЦ. Учасники пікетування вимагають повернути собор Святого Юра українським греко-католикам, а Львівський Собор 1949 року, на якому Українську Греко-Католицьку Церкву насильно позбавили офіційного статусу, визнати недійсним, відмінивши його рішення, й також реабілітувати УГКЦер кву як жертву сталінського терору та визнати її юридично.

* Закарпаття (Ярослав Каречак, УГС). — В с. Глубоке Ужгородського р-ну відбулося урочисте освячення першої на Закарпатті офіційно зареєстрованої Греко-Католицької Церкви. На освячення зібралося до 700 людей з навколишніх сіл, Ужгороду та Мукачево. Урочисте Богослужен ня відправили оо. Іван Великач, Юрій Федака та Йосип Штелична. Після Богослужения до вірних з промовою звернувся о. Іван Великач, в'язень сталінських концтаборів. Слід додати, що в області вже діють греко-католицькі парафії в селі Білки та Імстичево Іршавського р-ну, в с. Зубино та Старе Давидково Мукачівського р-ну, а також в м. Хусті (собор Вознесення). Конфліктні ситуації виникли в обласному центрі навколо Кафедрального собору і в Мукачеві, навколо Свято-Успенського собору, в селі Ялове Воловецького р-ну, в с. Боржавське Виноградівського р-ну. Власті всіляко затягують вирішення проблем Греко-Католицької Церкви в області, ре страцію греко-католицьких громад і передачі їм храмів, що приводить до певного напруження.

* Ужгород. — Тут 9-го березня на пл. Б. Хмельницького відбулося урочисте встановлення каменя, на місті якого буде споруджено пам'ятник Т.Г. Шевченкові. Після цього відбувся 2,000-ий мітинг, організований крайовим Рухом, товариством „Просвіта" та ТУМ. На мітингу, який проходив під блакитно-жовтими прапорами виступили також українці діяспори.

* Мукачево. — Тут за день до виборів невідомі розклеїли листівки, що ніби то голова Мукачевського осередку УГС Ярослав Каречак публічно виключає свого заступника Дикого зі Спілки за те, що він приховав, що його жінка росіянка, а сам він комуніст. Акти віст Руху Євгенія Деркач отримала образливого листа, де ій прихильники кандидатів від місцевої партмафії „рекомендують" знят свою кандидатуру в депутати до обласної ради. Представники демократичних організацій міста зібрали багато доказів фальсифікації виборів в ряді сільських районів області.

* Чернівці (Кость Бондаренко). — Кандидат в депутати до міської ради Олег Хавич, висунутий на пленумі міськкому ЛКСМУ, був знятий з реєстрації після оголошення про свій вихід з комсомолу. Рішення про його відкликання, було прийнято на недійсному пленумі міськкому, де відсутніх було більше половини членів. Олег Хавич, керівник осередку УСС (Українська Студентської Спілки) при Чернівецькому університеті, вийшов із комсомолу на знак протесту проти штрейкбрехерської позиції комітету комсомолу університету під час студентського страйку 1-го березня ц.р.

* Дніпропетровськ (Ян Сокульський). — Представник репресивної психіятрії Павлов, що катував інакодумців у відомій Дніпропетровській психотюрмі, балотувався до обласної ради. У своїй передвиборчій боротьбі цей криміналний злочинець використовує „медичні" дані про те, що „деякі з виборчої команди Івана Сокульського стоять на психіятричному обліку", зокрема Сірий В.А., який є його жертвою. Головні обласного ТУМ Зарембі В.І., який висував і затверджував громадську комісію (від товариства) по спостереженню за ходом голосування, представники влади погрожували криміналною відповідальністю „за використовування психічно хворих у передвиборчій боротьбі".

* Мукачево. — В с. Терново Тячівського р-ну Закарпатської обл. виявлено порушення закону про вибори. 4-го березня під час голосування голова окружної виборчої комісії, головний інженер колгоспу ім. К. Маркса Лаврішин Ганна Петрівна організувала комуністів Басарада, Кузина та інших „відповідати за 3-тю кабіну" тобто вжити заходів, щоб виборці викреслювали небажаних кандидатів. Цікаво, що один з кандидатів по цій окрузі був зять голови виборчої комісії, інструктор оргвідділу Тячівського райкому партії Кушилика Василь Васильович. Це не одинокий випадок сімейности при виборах в Закарпатті.

* Хуст. — Тут, 16-го березня біля 5-ої години по полудні, коло лікарні, де працює голова Хустської територіяльної організації Рух Михайло Джанда, на нього було вчинено напад 2-ох працівників міліції Бороса і Томіша. Очевидці свідчать, що міліціонери поводились дуже брутально: знімали руки, ображали і намагалися силою заштовхнути його до авта. М. Джанді було пред'явлено фальшиву постанову на арешт нібито з санкціею прокурора. Як з'ясувалось пізніше, папір був підроблений міліцією. Але напасники не змогли здійснити свій намір через протеси і прямий захист людей. Активізація дій правоохоронних органів по фальшивому звинуваченню М. Джанди у проведенні несанкціонованого мітингу та захопленню церкви почалась напередодні голосування 4-го березня, адже він болотується до місцевої ради і вийшов у 2-ий тур голосування. Крім цілі не допустити М. Джанду до райради, місцева партократія хоче запроторити його до в'язниці і тим самим зірвати це свято.

* Кіровоград. — Телеграма з Світловодська Кіровоградської обл. вул. Октябрська, 4 кв. 139. Багатодітна родина з 6-ма неповнолітніми дітьми просить Президента вплинути на місцеву владу, щоб ті дали можливість вижити родині з земельною ділянкою. Влада плянує створити в цьому домі музей „героїв праці".

Підпис: Самборская Е.І.

М. Захарка...

(Закінчення зі стор. 1)

членів. Сім Відділів з малим членством не приєднали ні одного нового члена.

В 1989 р. вписано в члени 17 осіб. Перед в організаційній праці від М.Захарко, Відділ 349, який здобув 5 нових членів. Чотирьох членів приєднав Василь Ринник, Відділ 353, а Мирослава Богачевська, з цього самого Відділу приєднала других трьох членів. По два ночі члени приєднали Іван Бабин, Відділ 168 і Софія Лонишин, Відділ 372. Меля нія Льоренц, секретар 155 Відділу придбала одного члена.

Уляна Дячук подякувала всім за їхню працю і просила не забувати, що рік 1990 є конвенційним роком і кожний делегат на Конвенцію є зобов'язаний дбати про ріст членства і повинен приєднати кілька членів до кінця травня.

Опісля Уляна Дячук дала перегляд всіх родів забезпечення, які УНСоюз тепер має, підкреслюючи факт, що вкладки за ці нові роди забезпечення є значно нижчі, як були колись і можуть конкурувати з іншими комерційними забезпеченевими фірмами.

Крім дешевого забезпечення УНСоюз дає ще багато інших полегшей своїм членам, яких не мають комерційні компанії. Кожний член управи Відділу і кожний член УНСоюзу може стати організатором. В потребі за інформаціями можна звертатися до Головної Канцелярії. Існують дуже цікаві брошури, які дають пояснення всіх родів забезпечення, а також всі дані ковані. Після цього відбувся 2,000-ий мітинг, організований крайовим Рухом, товариством „Просвіта" та ТУМ. На мітингу, який проходив під блакитно-жовтими прапорами виступили також українці діяспори.

* Мукачево. — Тут за день до виборів невідомі розклеїли листівки, що ніби то голова Мукачевського осередку УГС Ярослав Каречак публічно виключає свого заступника Дикого зі Спілки за те, що він приховав, що його жінка росіянка, а сам він комуніст. Акти віст Руху Євгенія Деркач отримала образливого листа, де ій прихильники кандидатів від місцевої партмафії „рекомендують" знят свою кандидатуру в депутати до обласної ради. Представники демократичних організацій міста зібрали багато доказів фальсифікації виборів в ряді сільських районів області.

* Чернівці (Кость Бондаренко). — Кандидат в депутати до міської ради Олег Хавич, висунутий на пленумі міськкому ЛКСМУ, був знятий з реєстрації після оголошення про свій вихід з комсомолу. Рішення про його відкликання, було прийнято на недійсному пленумі міськкому, де відсутніх було більше половини членів. Олег Хавич, керівник осередку УСС (Українська Студентської Спілки) при Чернівецькому університеті, вийшов із комсомолу на знак протесту проти штрейкбрехерської позиції комітету комсомолу університету під час студентського страйку 1-го березня ц.р.

* Дніпропетровськ (Ян Сокульський). — Представник репресивної психіятрії Павлов, що катував інакодумців у відомій Дніпропетровській психотюрмі, балотувався до обласної ради. У своїй передвиборчій боротьбі цей криміналний злочинець використовує „медичні" дані про те, що „деякі з виборчої команди Івана Сокульського стоять на психіятричному обліку", зокрема Сірий В.А., який є його жертвою. Головні обласного ТУМ Зарембі В.І., який висував і затверджував громадську комісію (від товариства) по спостереженню за ходом голосування, представники влади погрожували криміналною відповідальністю „за використовування психічно хворих у передвиборчій боротьбі".

* Мукачево. — В с. Терново Тячівського р-ну Закарпатської обл. виявлено порушення закону про вибори. 4-го березня під час голосування голова окружної виборчої комісії, головний інженер колгоспу ім. К. Маркса Лаврішин Ганна Петрівна організувала комуністів Басарада, Кузина та інших „відповідати за 3-тю кабіну" тобто вжити заходів, щоб виборці викреслювали небажаних кандидатів. Цікаво, що один з кандидатів по цій окрузі був зять голови виборчої комісії, інструктор оргвідділу Тячівського райкому партії Кушилика Василь Васильович. Це не одинокий випадок сімейности при виборах в Закарпатті.

* Хуст. — Тут, 16-го березня біля 5-ої години по полудні, коло лікарні, де працює голова Хустської територіяльної організації Рух Михайло Джанда, на нього було вчинено напад 2-ох працівників міліції Бороса і Томіша. Очевидці свідчать, що міліціонери поводились дуже брутально: знімали руки, ображали і намагалися силою заштовхнути його до авта. М. Джанді було пред'явлено фальшиву постанову на арешт нібито з санкціею прокурора. Як з'ясувалось пізніше, папір був підроблений міліцією. Але напасники не змогли здійснити свій намір через протеси і прямий захист людей. Активізація дій правоохоронних органів по фальшивому звинуваченню М. Джанди у проведенні несанкціонованого мітингу та захопленню церкви почалась напередодні голосування 4-го березня, адже він болотується до місцевої ради і вийшов у 2-ий тур голосування. Крім цілі не допустити М. Джанду до райради, місцева партократія хоче запроторити його до в'язниці і тим самим зірвати це свято.

* Кіровоград. — Телеграма з Світловодська Кіровоградської обл. вул. Октябрська, 4 кв. 139. Багатодітна родина з 6-ма неповнолітніми дітьми просить Президента вплинути на місцеву владу, щоб ті дали можливість вижити родині з земельною ділянкою. Влада плянує створити в цьому домі музей „героїв праці".

Підпис: Самборская Е.І.

„Україна"...

(Закінчення зі стор. 1)

Степовик як „римську школу українських науковців" для яких має велику пошану та подив.

Стаття переплітана доволі гострою критикою дотеперішнього незнання цієї культурної скарбниці українськими науковцями УСРР. „На жаль, біблієтичними дослідженнями сьогодні в УССР офіційно не займається ніхто. Зведена нанівець бібліетична в рамках Українського екзарху Російської Православної Церкви", — стверджує Д. Степовик.

В іншому місці автор захоплюючись новими мисте цькими релігійними скарбами в Римі пише: „важко повірити, що значна частина тих творів виконана українцями, які народилися й виросли у Бразилії, Аргентині чи Австралії.

Як мистецтвознавець, дедалі більше утверджуюсь у думці: українська традиція у побуті й мистецтві тим стійкіша, що більше труднощів і перепон мусить долати в інщоетнічних середовищах..."

А свою статтю Д. Степовик закінчує питаннями: „Скільки ще по світах таких самих відтятих скибок нашої культури й духовности? ... Чому так довго ми дивилися на „український Рим" непривітними чи байдужими очима, коли в цих пам'ятках, в цих святинях наших нема ані грама воросжості і до нас і нашого способу життя? Чим може не влаштовувати кожного з нас св. Софія і монастир „Студіон", яким знайшлося місце під синім небом Рима? Чи є щось неприйнят не у мозаїках Ольги й Володимира, щойно відкритих у соборі св. Петра, несумісне з цими ж образами у наших музеях, у православному Володимирському соборі в Києві?

О, як нам треба час од часу підніматися на свої духовні Капітолії в пошуках відповідей на ці запитання", — кінчає свою статтю Д. Степовик.

ДОПОВІДЬ ДЛЯ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк. — Доповідь д-ра Тараса Одуляка на тему: „Хіропрактика і функції спини" відбудеться в домівці Сеньйорів при Товаристві „Самопоміч", 98 Друга ave., в суботу, 7-го квітня, а не в суботу, 31-го березня, як повідомлялось раніше. Початок — о год. 3:30 по полудні.

АКАДЕМІЯ КІНОМИСТЕЦТВА ЗСА визнала фільм „Шофер місс Дейзі" найкращим фільмом минулого року, „Оскара" за найкраще виконання жіночої ролі отримала 80-літня Джессіка Тенді, яка грала ролю місс Дейзі. Виконавець головної ролі у фільмі „Моя ліва нога" Даніель Дей Льюїс отримав „Оскара" за найкраще виконання чоловічої ролі. Нагороду за найкращу режисуру отримав Олівер Стоун, який поставив фільм „Народжений 4-го липня", який розповідає про долю ветерана В'єтнамської війни.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку
запрошує Членів й Українське Громадянство на

НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ НТШ

на тему:

ЕКОЛОГІЯ: НОВА ЖУРБА ЛЮДСТВА

у якій доповідають:

1. Вода, клімат і екологія — **д-р Зенон Стахів,** (US Army Corps of Engineers)
2. Хемічна промисловість та екологія — **д-р Святослав Трофименко** (DuPont Experimental Station)
3. Енергетика й екологія — **д-р Олекса Біланюк** (Swarthmore College)
4. Біо-медичні наслідки екологічних неладів — **д-р Ігор Мисник** (National Institutes of Health)

Кожна доповідь триватиме 30 хвилин.

Конференція відбудеться

у суботу, 7-го квітня 1990 р. о год. 4-ій по пол.
в домі НТШ, при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10 вул. в Ню Йорку

Після доповідей кава і солодке.

УПРАВА НТШ

ВІДОМИЙ ПРОЄКТУВАЛЬНИК модного одягу, який визначав напрямок і характер американської моди в 1970-их роках, Галстон помер від АІДС в Сан Франсіско у віці 57 років. Колишній лідер модного проєктування почав свою кар'єру в 1950-их роках в Чикаго як проєктувальник капелюшків для визначних осіб. У 1957 році, коли йому було 25 років, Галстон переїхав до Ню Йорку, де почав працювати для Бергдорф Гудмана. Їздив до Європи, відвідував передові покази мод у Парижі. Галстон був автором капелюшка для Джаклін Кеннеді, який вона вдягнула при інавгурації її чоловіка на Президента. В 1966 році Бергдорф представив першу колекцію моделей одягу, спроєктованих Галстоном. А вже через два роки він створив свою власну фірму. Найбільшим першим успіхом проєктувальника була клясична суконка, запинана спереду, із матерії, яка нагадувала шкіру. Галстон був одним з п'яти найвизначніших проєктувальників модного одягу з Америки, які були запрошені в 1973 році на виставку одягу у Версалю, Франція. Пізніше Галтсон почав розширяти поле проєктування на хутра, косметику, перфуми, валізки, сумочки, килими, постелеву білизну, дощовики. До кінця 1970-их років художник проєктував понад 30 видів продукції, включно із театральними костюмами. Після того, як в 1982 році Галстон підписав контракт з Джісі-Пенні" на проєктування недорогого одягу, його власний бізнес почав розпадатися. В січні цього року він продав свою резиденцію на Східньому Мангеттені за 5 мілл. дол. та переїхав до Каліфорнії, щоб бути поблизу своїх рідних в останні дні свого життя. Галстон мріяв про те, щоб проєктувати одяг для цілої Америки, не лише для верхівки.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 22-го березня 1990 р. відійшла у Вічність
на 60-му році життя, після важкої недуги

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

ЮЛІЯ КОРМЕЛЮК
— ЯЦУСЬ

нар. в Старім Місті, Підгайці, Україна

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 26-го березня 1990 р. в церкві Різдва Пресвятої Богородиці в Ню Бранзвик, Н. Дж., а опісля на українській православній цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Залишені в смутку:
доньки —
ІРЕНА ЛЮБА РЕСКІН з чоловіком ФРАНКОМ
ЛІДІЯ ВІЛ з родиною
син — **МИРОН ЗЕНОН**
брати —
МИКОЛА з родиною
ІЗИДОР з родиною
ближчі і дальша Родина в Україні

Товариство Вояків УПА — Відділ Дітройт

з глибоким смутком діляться з Друзями по зброї і всім українським суспільством сумною вісткою, що в середу, 7-го березня 1990 р. під час відвідин своїх рідних і приятелів в Австралії, несподівано, відійшов у Вічність

ГОЛОВА ТОВАРИСТВА ВОЯКІВ УПА — ВІДДІЛ ДІТРОЙТ

сл. п.

Евген Пліхота-Шмиренко

Покійний народився 22-го грудня 1924 р. в селі Хоробрів, пов. Сокаль.

Після перевезення Тлінних Останків з Австралії до Дітройту відправлено Панахиду 19-го березня 1990 р. в похоронному заведенні Градовського. Святу Літургію відправлено в церкві св. Івана Хрестителя у вівторок, 20-го березня 1990 р., звідки Тлінні Останки перевезено і похоронено в дні 21-го березня 1990 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Зі смертю Евгена Пліхоти-Шмиренка Товариство Вояків УПА — Відділ Дітройт втратило активного відданого члена праці.

Покійний залишив засмучену Дружину, Дочку, двох Синів і Внуків.

Всім Їм висловлюємо наше глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ТОВАРИСТВО ВОЯКІВ УПА — ВІДДІЛ ДІТРОЙТ

Прагнете з автором перенестися в просякнуте ідеалізмом, кипуче, гомінке студентське життя у Львові в часах польської окупації Галичини?
Хочете спільно пережити студентські дерзання, труднощі, турботи, але й радощі та веселощі?

Придбайте книжку

Володимира Барагури

ЯК Я СТАВ ЖУРНАЛІСТОМ — СПОГАДИ ЗІ СТУДЕНТСЬКИХ 1928-1934 РОКІВ

з численними знімками довоєнного Львова
та приманливою обкладинкою ІВАНА БРИКОВИЧА

Книжку замовляти в книгарні „Свобода"
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
Ціна 10 амер. долярів

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий..."
— Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
Професор Віллем Ваґенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з легальної психології", Вид. Гарвардського Університету.
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного",
— Патрик Бюкенан.
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янука і поведінку Відділу спеціальних інвестигацій (OSI) в нашій країні".
— Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо). „Конґресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса".
— Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

У БАЖАННІ ДО СПІВПРАЦІ з куди краще розвиненою японською військовою технологією, уряд президента Джорджа Буша в кінці домігся підставового договору про співпрацю в наукових дослідах у трьох галузях технології, які в майбутньому будуть конечними для американських систем озброєння. Речники обидвох урядів заявили, що договір, який був заключений вже цього літа включатиме технологію для спорудження підводних човнів, які були б менше наражені на виявлення під водою, спроможність проєктувати знаряддя для кращого прицілу у знайденні та знищенні ракет і в поліпшенні високої якости ракетного мотору, щоби включити його у ракетні системи ЗСА.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки ..... **$ 6.00**

1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) **$10.00**

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по 1 інчу (1 інч х 8 шпальт) **$10.00**

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту ..... **$ 8.00**
Фоторепродукція на дві шпальти **$10.00**
Фоторепродукція на три шпальти **$12.00**

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки **$10.00**

1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) **$20.00**

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації **до ПОНЕДІЛКА**

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЄПСИДРИ

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

звертається до УКРАЇНЦІВ в ДІЯСПОРІ прислати грошеві пожертви на закуп і перевезення в Україну ліків, вітамін, харчів, одягу тощо для хворіючих від надмірної радіяції дітей в Україні.

Моя пожертва ..... дол.

Чек виписувати на Children of Chornobyl Relief Fund.

.....
Ім'я і прізвище

.....
Адреса

Пожертви просимо висилати на адреси:

Children of Chornobyl Relief Fund or Rukh Fund
c/o Ukrainian National Ass'n
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

або

Children of Chornobyl Relief Fund or Rukh Fund
272 Old Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078

УПРАВА ФОНДУ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ
Проф. Тарас Гунчак, голова

Про журнал „Наше Життя"

(З українських передач „Радіо Свобода")

Ілюстрований журнал-місячник „Наше Життя", що виходить у Ню Йорку, є органом Союзу Українок Америки. Він інформує про життя української діяспори і України, про діяльність Союзу Українок, друкує повісті та оповідання, спогади, статті на теми української культури.

У черговому числі „Нашого Життя" редактор журналу Уляна Любович у передовій статті пише: „Вістки, які доходять до нас з України, наші зустрічі з приїжджими письменниками, вченими, з діячами новостворених організацій, також із рядовими свідками нової хвилі відродження — все це свідчить, що наш народ невмирущий, а довгі роки поневолення не вбили в ньому прагнення волі і бажання пізнати історичну пам'ять... Постає питання — чи здамо іспит зрілости, чи зуміємо перейти понад те, що нас різнить так, щоб різниці не заслонили того, що нас об'єднує. Теперішній час вимагає від нас об'єднання у спільному руслі, щоб пробити дорогу серед скель і могутніми хвилями плисти у славне велике майбутнє нашого народу".

Статтю „Свято на вулицях Львова" написала українка, що була свідком всенародної участи в так званій українській хвилі, що 21-го січня прокотилася від Києва до Львова і далі до Івано-Франківська. Автор пише: „12-та година дня. Люди в містах і селах беруться за руки, зливаються в одну хвилю єднання. У багатьох місцях, ближче до населених пунктів, навіть братися за руки не треба, бо люди стоять тісно, плече в плече, а іноді в два-три ряди... Ось вона нерозривна хвиля, що (1919 року) з'єднала Західню і Східню Україну в єдину державу. Так, саме ХВИЛЯ, не ЛАНЦЮГ. Бо ланцюг передбачає щось суцільне, тривожне, тяжке, а хвиля наша мінялася і грала на сонці національними барвами, сміялася й співала, жартувала й раділа...

Перша година по полудні. Дається розпорядження, що можна розійтися. Люди розходяться і роз'їжджаються повільно. А у Львові на вулицях немов би й далі продовжується свято".

Американський журналіст Ростислав Хомяк є автором статті про діяльність Вашінтонської групи українсько-американських професіоналістів, яка постала понад п'ять років тому, об'єднавши коло 50 членів, що працюють у Вашінгтоні і околиці. Діяльність групи дуже різноманітна: влаштовують товариські зустрічі і спільні подорожі, збирають гроші на стипендії для українських студентів. Уже три роки підряд Вашінгтонська група організовує широкі конференції. Остання з них, на тему „Зміни на Україні: оцінка і реакція", відбулася восени минулого року і тривала три дні. Доповідачі були з Америки, Канади, України і Польщі. Серед них були: члени Конгресу ЗСА Стені Гоєр, президент Світового Конгресу Вільних Українців Юрій Шимко, депутат Верховної Ради СССР Володимир Яворівський, член польського Сойму Володимир Мокрий, член Української Гельсінської Спілки Микола Горбаль, виконавчий секретар Асоціації „Зелений Світ" Світослав Луд-ка, українські вчені з Америки й Канади.

У двох коротких розділах, вміщених у журналі „Наше Життя", автори згадують тяжкі часи в житті українців. В одній описані масові арешти у Львові у передвоєнний час. Друга розповідь, що має заголовок „Аве Марія", описує, як у німецькому концтаборі Освенцім ув'язнених жінок одного морозного зимового дня погнали до лазні під холодний душ, а потім, поки їхня одежа проходила дезинфекцію, вигнали голими на мороз. Дехто не витримував, падав. Нерухоме тіло вартові відкидали на купу мерців. Раптом у гурті жінок пролунав благальний вигук „О, санта Марія". Автор пише: „Ніби під впливом незрозумілого поштовху, кілька полонянок (між ними і я) склали до молитви руки і стали навколішки із словами: „Богородице Діво". І вже всі жінки за нами. На всіх мовах Європи залунало: „Радуйся обдарованная... Аве Марія... Здоровась Маріо". Виразно відчуваю, як по тілу розходиться тепло і сила, мовби Пречиста огорнула всіх своїм Покровом. Раптом лунає свисток, вартові усім на спіх дають ще вогкий одяг і швидко женуть полонянок до бараків. Ми врятовані!"

В журналі вміщено слово мистця, мистецтвознавця і поета Святослава Гординського на похороні видатного художника Петра Холодного, який помер у січні цього року. Гординський вважає, що як іконописець, Холодний творив у напрямі єднання традицій з найновішими стилями нашої доби. Ікони, стінні розписи, мозаїки тощо, і сюжетно і стильово, є в дусі традицій, а одночасно від них повіває духом сучасности — тісі позасасової ритмічної гармонії, яка в нашій церкві повинна єднатися із звуковою гармонією співу і богослужебної відправи... Саме в релігійному мистецтві діяспори створили свої найзамітніші твори. В них виявився естетичний смак і культурний рівень українського суспільства, яке саме таких творів бажало і вимагало від мистців. Як і в часах ренесансу, мистець став виразником естетичних вимог загалу. Це те — чого тепер хотіли б досягти теж і мисткі на Україні".

Далі в журналі йде стаття про художника Анатоля Гончаренка, приятеля і шанувальника Петра Холодного. Наведено слова Гончаренка:

„Я бачив як Холодний над своїми картинами працював, скільки переробляв щоб якнайкраще зробити, щоб йому самому подобалося. Він навчив мене красу природи бачити в кожній квітці, кожному дереві, в небі, в дощі. Одкрив мені очі на те, чого я раніше не помічав, особливо на жуків. За ним повторюю: „Чудні діла Твої, Господи, що Ти так прекрасно все створив".

Чергове число журналу „Наше Життя" є останнім, що його зредагувала Уляна Любович, фахова журналістка і письменниця — редактор журналу від 1972 року. Вона систематично містила в ньому матеріяли про правозахисний рух на Україні і про політв'язнів, поезії ув'язнених поетів Василя Стуса, Івана Світличного, Євгена Сверстюка та інших.

Нині Лубович плянує сконцентруватися на виданні книжки про її батька, Володимира Старосольського, вченого соціолога і визначного адвоката на Західній Україні. В 1940 році його заарештували і в 1942 році він помер у тюрмі в Сибіру. Уляна Любович і сама перебувала в ГУЛагу; була на засланні. В Америці вийшла її книжка „Розкажу вам про Казахстан".

Далі журнал „Наше Життя" редагуватиме редколегія.

Любов Дражевська

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

Ціна: $21.25 з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 6% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ШКІРНІ НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South New York, N.Y.
(bet. B'way & 7th Ave.)

Medicare приймається.
Пацієнтів приймається тільки за домовленням.
Працюємо також в суботу.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

Комунікат...

(Закінчення зі стор. 2)

Організації Об'єднаних Націй.

Накінець представники державного центру виявили задоволення із створення Ради Представників Центрально-східньо-Европейських народів, що її очолив президент СКВУ Юрій Шимко. Великі переміни на сході Европи вимагають тісної співпраці представників цих народів у діяспорі.

Зустріч пройшла в дружній атмосфері, що можна інтерпретувати як добрий крок до здійснення гасла року — „1990 рік — Рік української єдности".

За Канцелярію СКВУ

Володимир Молодецький
керівник канцелярії

ЛАККА Company
ВІДДІЛ МЕБЛІВ
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТКИ, вишивані жіночі блюзочки, вишив. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

● ДО ВИНАЙМУ ●

АПАРТМЕНТ на КВІНСІ
4½ кімн., відновлений, карпети, близько склепів і транспортації.
Тел.: (718) 545-9020
Побажано подружжя.

BUSINESS ● OPPORTUNITIES ●

КРАМНИЦЯ
"ICON"
продає: ІКОНИ, КОРАЛІ, ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ.
направляє:
ГОДИННИКИ і ЗОЛОТІ РЕЧІ.
Маємо РАДІО, ВІДЕО на УКРАЇНУ
230 East 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-3488

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ПУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

BRAVO INTERNATIONAL

Cultural ■ Professional ■ Independent Tours

III. НАУКОВИЙ КОНҐРЕС СФУЛТ В УКРАЇНІ

4-го — 16-го серпня 1990 р.

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА
І
ТУРИСТИЧНА ПРОГРАМА

КИЇВ

4-го серпня (субота) — ВІДКРИТТЯ з Мистецькою Програмою у Оперному Театрі.
5-го серпня (неділя) — Прогулька усіх членів групи до Канева, зложення вінка на могилі Т. Г. Шевченка. Мистецька програма і відвідини музею Т. Г. Шевченка.
6-го — 9-го серпня — НАУКОВІ СЕСІЇ СФУЛТ — кожного ранку у „КІНО" будинку.
6-го — 9-го серпня — Щоденна туристична програма: Оглядини пам'яток: Релігійних, архітектурних і мистецьких з поясненнями за спеціяльним домовленням: проф. історик М. Логвин — знавець Печерської Лаври і проф. історик М. Брайчевський — знавець св. Софії.
6-го серпня (понеділок) — Відкриття Літературної Виставки видавництва „Веселка" у готелю „Дніпро"; усі учасники III. Конґресу СФУЛТ є запрошені — можна буде закупити книжки.
8-го серпня (середа) — Вечером, Зустріч нашої молоді з молодщю міста Києва у готелі „Дніпро".
9-го серпня (четвер) — Гала Вечеря — Товариська Зустріч усіх членів III. Конґресу СФУЛТ.
10-го серпня (п'ятниця) — Відлет літаком рано з Києва до Львова.

ЛЬВІВ

10-го серпня (п'ятниця) — Поїздка автобусом до Почаївської Лаври.
11-го серпня (субота) — Оглядини міста Львова.
12-го серпня (неділя) — Цілоденна прогулька на Ґуцульщину — Служба Божа в Івано-Франківську — дальше відвідини міста Коломиї: Музей писанок, фабрика килимів і робітня мистця сухої різьби.
13-го — 16-го серпня: НАУКОВІ СЕСІЇ СФУЛТ — кожного ранку в МЕД-Інституті.
13-го — 16-го серпня — Щоденна туристична програма: Оглядини пам'яток релігійних, архітектурних і мистецьких міста Львова з поясненнями мисткині Ольги Горинь.
13-го серпня (понеділок) — вечером Зустріч нашої молоді з молодщю міста Львова за домовленням з капелею „Дударик".
15-го серпня (середа) — Гала Вечеря — для усіх учасників III. Конґресу СФУЛТ.
16-го серпня (четвер) — Закриття Конґресу з мистецькою Програмою у Львівському Оперному Театрі.

На вечорі є заплянованої зустрічі з членами Спілки Письменників і Спілки Композиторів, як рівнож виступи вокальних і танцювальних ансамблів.

УВАГА! Задля вигоди клієнтів фірми "BRAVO INTERNATIONAL" полагоджено справу закупу авт і електронічних приладів напр.: computers, VCR's, video cameras, tape cassette players, mixers etc. У фірмі "BRAVO INTERNATIONAL" можна купити "VOUCHER" за який у Львові клієнти одержать оплачену у ЗСА — авто або електронічний прилад — у цей спосіб оминаючи трудноші і невигоди в переїзді, як рівнож небезпеку ушкодження в перевозі. Точний список з цінником (Марки і ціни приладів рівняються пересічним цінам у ЗСА) буде якоротці поданий.

Зголошення на туру ще приймається.

MARTA FEDORIW — *President*
1290 Highland Court ■ Allentown, PA 18103 USA
(215) 437-4815 ■ FAX (215) 437-6982 ■ Toll Free 1 800 526-1195

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СОВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту	**$ 7.00**	**4 цалі через 2 шпальти**	**40.00**
1 цаль через 2 шпальти	**10.00**	**5 цалів через 2 шпальти**	**50.00**
2 цалі через 2 шпальти	**20.00**	**6 цалів через 2 шпальти**	**60.00**
3 цалі через 2 шпальти	**30.00**	**та в інших розмірах**	

Оголошення приймається до 4-го КВІТНЯ 1990 р. за новим і старим стилями.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"

30 Montgomery Street **Jersey City, N.J. 07302**

В справі святочних оголошень до поодиноких осіб і підприємств адміністрація телефонувати не буде.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ВОЛОДИМИР ВЕРНОН ҐАДЗ, член УНС Відд. 121-го ім. св. Михаїла в Ром, Н.Й., помер 30-го січня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 28-го січня 1921 року в Лі Сентер. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Волтера, дочку Наталію Ґонзалес, внуків Джіммі і Данила та брата Михайла. Похорон відбувся 2-го лютого 1990 року на місцевому цвинтарі в Ром, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА МАРІЯ ДЛУҐОШ, член УНС Відд. 113-го ім. Івана Мазепи в Дітройті, Мнш., померла 29-го січня 1990 року на 71-му році життя. Нар. 1-го травня 1918 року в Дітройті, Мнш. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку мужа Павла, дочку Джой Ґуд і синів — Тому і Рея. Похорон відбувся 30-го січня 1990 року на цвинтарі Юнайтед Меморіял Ґарденс в Супіріор Тавншип, Мнш.
Вічна Їй Пам'ять!

Катерина Назарк, секр.